

Landskap: Småland..... *Upptecknat av:* Folke Neij.....
Härad: Tveta..... *Adress:* Sjöbergs Egendom, Tenhult.....
Socken: Öggestorp..... *Berättat av:* Carolina Andersson,
Uppteckningsår: 1935..... *Född år* 1863 i Öggestorp.

Uppteckningen rör Halmfigurer och utklädning vid skörden och
jultiden.

Upplysningar om meddelarinnan..... sid. 1.

Lucia..... " 2.

Julen..... " 2.

3 blad.

4637

Upplysningar om meddelarinnan.

Änkefru Carolina Andersson, "Mor Lina", Romelsjö Väster-gård, Öggestorp, är född och uppfostrad på en större gård och är hemma i och intresserad av mångt och mycket, men hon ansåg "Gustaf på Femtingen" mera lämplig och hänvisade till honom för ytterligare besked.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
I.

4637

Hyltén - Cavallius - Stiftelsens frågelista 3.

Halmfigurer och utklädning vid skörden och jultiden.

L u c i a .

"Te Lusse va' di utklädda, den ene fulare än den andre kvällen inna'. Di geck i stugera å pratade å ba' å få bli över natt. Di fägnades mä lussekatter, annra kaker å äpple!". Kaffe bjöds omkring på Luciadagens morgon, och som särskilt bröd vid detta tillfälle förekommo de ovannämnda lussekatterna.

J u l e n .

1) Kärvar till fåglarna sattes upp, liksom ännu i dag. Det var vanliga "havvraneke", som sattes upp på en stång jul-aftonen. Några spådomar på grund av kärven gjordes icke, men väl på kvällen vid ätandet av julgröten. "Om di velle si ätter, öm dä va' nå'n uttå husfölket, söm satt te bords, söm sulle kömma te å dö unner följande året, så feck di gå utanför å titta in genom fönstret. Va' dä då nå'n, söm sulle dö, så satt han huvelös ve bordet".

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

—
2.

nr 76

- 2) Halm på golvet hade man förr, Åvenså en halmkrona (utan ~~med~~ ljus) i taket och en drällduk i taket över bordet med "jula-höga".
- 5) Utdelning av gåvor vid julen. "Då geck fullt å fattit folk omkring å feck gåver: ett ljus, e' grov å e' fin kaka brö' å en bit körv elle kött elle fläsk, Törpara sulle ha' tre brö'kaker å lite sövvel. Ba'na sulle ha' ba'nakaker" enligt mycket gammal sed. Om julklappar i övrigt berättas: "På Torp kastade vi in julklappa', men jultömta' förekom också. Di hade lurvit hår å skägg å va' iblann förskräcklit fula gubba'. När jultomten kom in, pratade han först litet, frågade om "ba'na hade vatt snälla" o.s.v. Gåvor på spe brukade också givas.
- 6) Utklädning och kringvandring. Släktingar brukade kläda ut sig och gå till varandra under julen. Även har "Staffansritt" förekommit förr.
- 9) Knut, "Tjugenda' Knut,
då dansades Julen ut".

F. Neij